

POWIATOWY URZĄD PRACY W RADOMIU

ul. Ks. Łukasika 3, 26-600 Radom

Tel: 048 384-20-74/75, Fax: 048 363 48 73

www.pupradom.pl

[e-mail: wara@praca.gov.pl](mailto:wara@praca.gov.pl)

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH POWIAT RADOMSKI 2008 ROK

Radom - Marzec 2009 rok

SPIS TREŚCI

<i>1. WSTĘP</i>	<i>3</i>
<i>1.1 CEL OPRACOWANIA</i>	<i>4</i>
<i>1.2 PODSTAWA OPRACOWANIA</i>	<i>5</i>
<i>1.3 METODOLOGIA OPRACOWANIA</i>	<i>6</i>
<i>2. POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE RADOMSKIM</i>	<i>7</i>
<i>3. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW</i> <i>(GRUP ZAWODÓW)</i>	<i>11</i>
<i>4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW</i> <i>(GRUP ZAWODÓW)</i>	<i>13</i>
<i>5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH</i>	<i>16</i>
<i>5.1 ZAWODY DEFICYTOWE</i>	<i>16</i>
<i>5.2 ZAWODY NADWYŻKOWE</i>	<i>18</i>
<i>5.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE</i>	<i>20</i>
<i>6. WNIOSKI</i>	<i>22</i>
<i>7. SPIS TABEL</i>	<i>26</i>
<i>8. SPIS WYKRESÓW</i>	<i>26</i>

1. WSTĘP

Bezrobocie: zjawisko społeczne, polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy, oraz deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia. W obecnych czasach zjawisko to stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społecznych, gospodarczych a także politycznych. Stopa bezrobocia (iloraz bezrobotnych do aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności) w Polsce, do listopada 2008 roku ulegała stopniowemu zmniejszaniu. Od listopada 2008 roku obserwujemy zaś ponowny wzrost tego wskaźnika, co między innymi możemy tłumaczyć międzynarodowym kryzysem gospodarczym, który dotknął również Polskę. Przyczyn bezrobocia jest wiele. Należy więc podejmować wszelkie działania prowadzące do obniżenia tego wskaźnika. Chcąc lepiej poznać mechanizmy, oraz zmiany zachodzące na rynku pracy, które mogą pomóc w walce z bezrobociem, opracowywane są różnego rodzaju analizy. Jedną z nich to „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”.

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym, oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w Radomiu w grupach i zawodach, oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy. Bada, także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Używane w raporcie określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynikają z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów

i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku.

1.1 CEL OPRACOWANIA

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie głównych parametrów, które charakteryzują rynek pracy powiatu radomskiego. Dane dotyczące bezrobocia (stopa bezrobocia, bezrobocie według zawodów), oraz ofert pracy według zawodów (grup zawodów) mogą posłużyć jako źródło informacji między innymi do:

- określenia kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych,
- planowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego,
- podnoszenia jakości pośrednictwa pracy,
- opracowania strategii rozwoju miasta, gminy, powiatu,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów, które są współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Główni użytkownicy „Monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych” to między innymi:

- Powiatowe Urzędy Pracy,
- Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- Władze oświatowe,
- Instytucje szkoleniowe,
- Inne.

1.2 PODSTAWA OPRACOWANIA

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych dla miasta i gminy Radom, przedstawiający sytuację w 2008 roku, został sporządzony przy wykorzystaniu następujących źródeł:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPIPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”. Stan za 2008 rok,
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPIPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za 2008 rok,
- Rozporządzenie z 01.06.2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz.U. Nr 106, poz. 728),
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z dnia 20.04.2004 r.; tekst jednolity z dnia 9 kwietnia 2008 r. Dz.U. Nr 69, poz. 415)
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej (Dz.U. Nr 195, poz. 2004, z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie polskiej klasyfikacji działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zmianami).

1.3 METODOLOGIA OPRACOWANIA

W obecnych czasach niezbędnym jest dostosowanie systemu kształcenia do wciąż zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Należy więc zastosować sprawny system informacyjny oparty na weryfikacji i analizie danych (poziom bezrobocia, struktura bezrobocia oraz oferty pracy). Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej opracował metodologię wyodrębniania zawodów nadwyżkowych i deficytowych, na podstawie, której powstał niniejszy raport

2. POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE RADOMSKIM

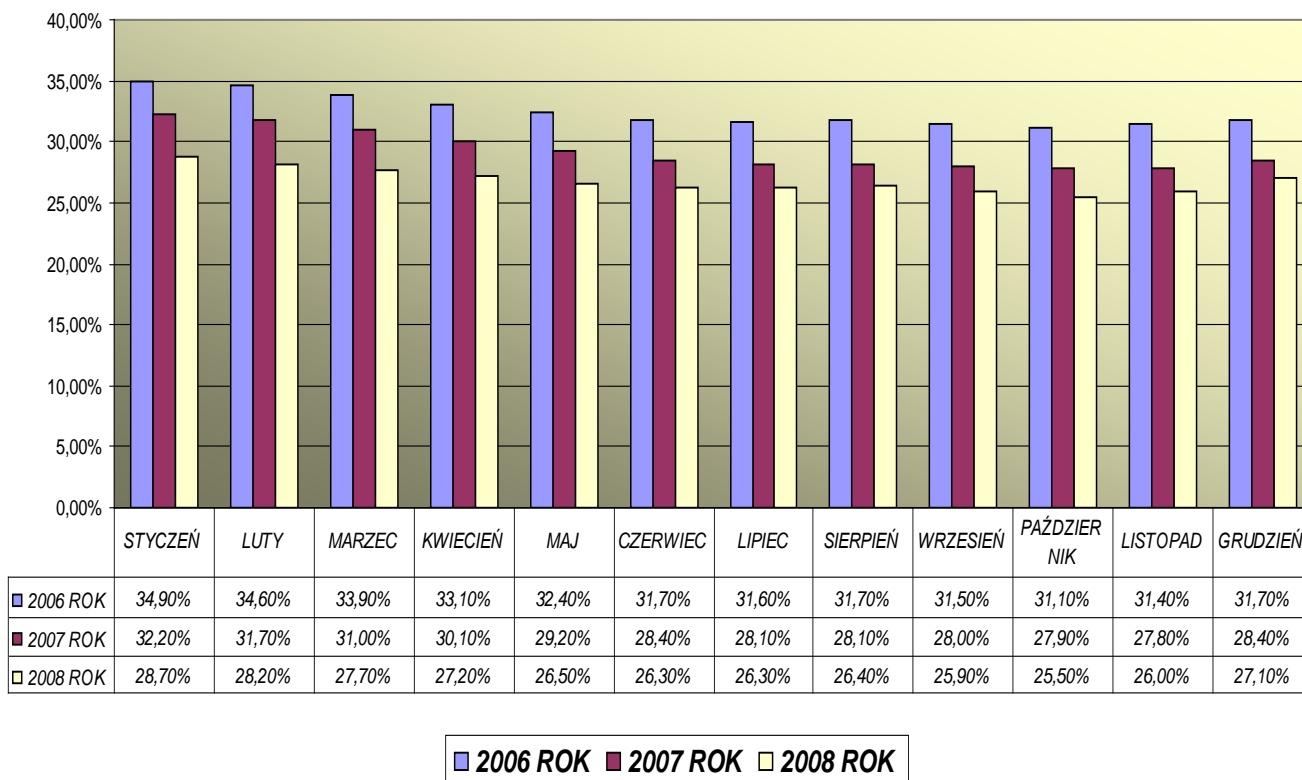
Na koniec 2008 roku, na terenie powiatu radomskiego zarejestrowanych było 14491 osób bezrobotnych, w tym 7547 kobiet, co stanowiło 52,1% ogółu bezrobotnych. Wskaźniki te świadczą więc o gorszej sytuacji kobiet na lokalnym rynku pracy.

Stopa bezrobocia w powiecie radomskim wynosiła 27,1%, (w grudniu 2007 roku wartość ta osiągnęła poziom 28,4% - obserwujemy więc spadek tej wartości o 1,3%).

Dla przypomnienia, umieszczony poniżej Wykres nr 1 przedstawia poziom stopy bezrobocia w powiecie radomskim na przestrzeni trzech poprzednich lat.

Wykres nr 1.

**STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE RADOMSKIM NA PRZESTRZENI
2006, 2007 ORAZ 2008 ROKU**

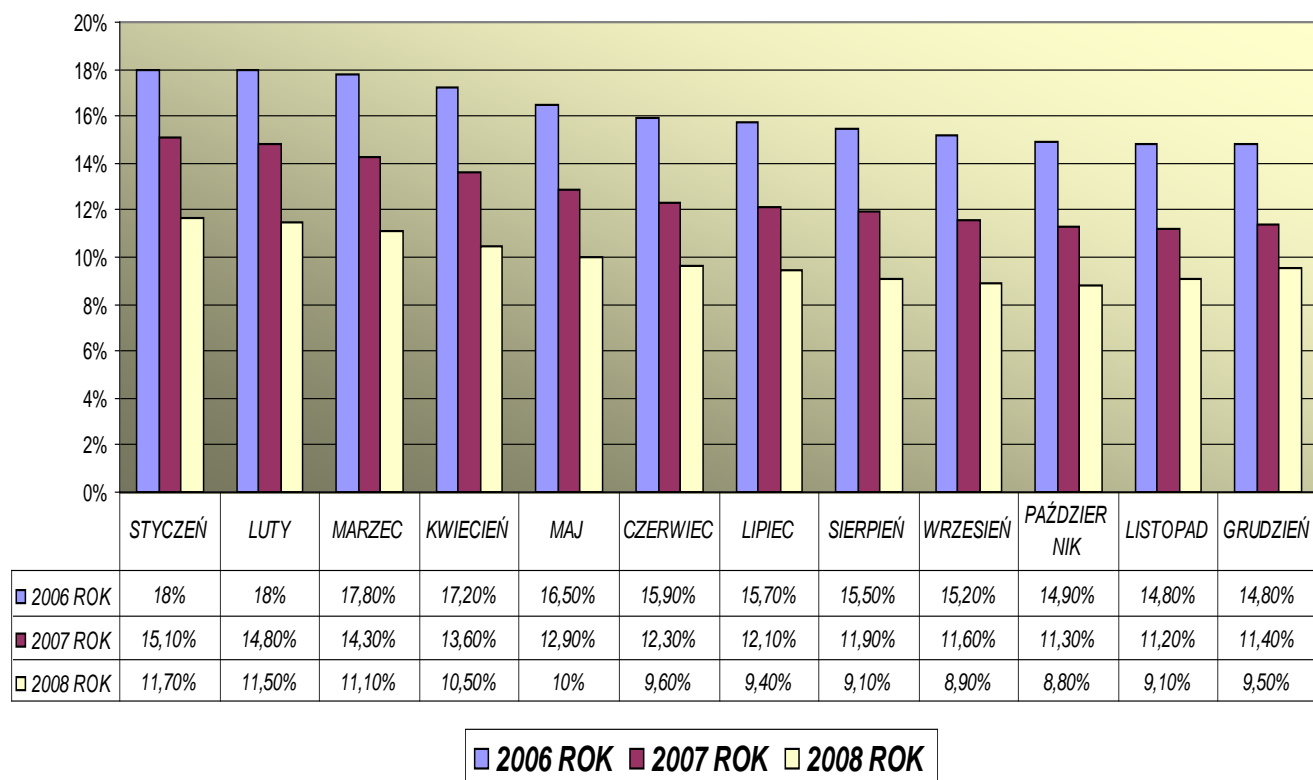

Wykres sporządzony na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania miesięcznego PUP w Radomiu.

Wykres nr 2, oraz Wykres nr 3, zamieszczone poniżej przedstawiają jak kształtowała się stopa bezrobocia w analogicznych okresach 2006, 2007, oraz 2008 roku w Polsce, oraz w województwie mazowieckim.

Wykres nr 2.

**STOPA BEZROBOCIA W POLSCE NA PRZESTRZENI
2006, 2007 ORAZ 2008 ROKU**

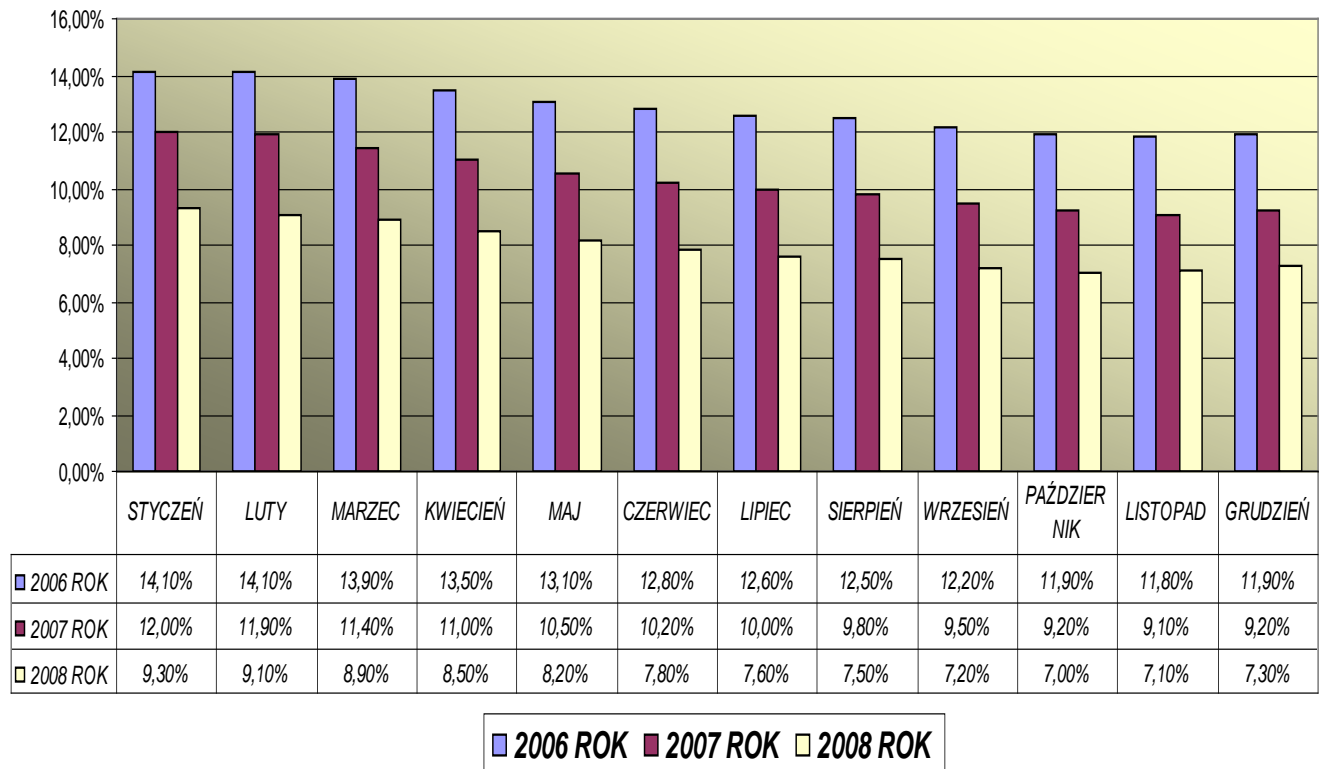

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Wykres nr 3.

STOPA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM NA PRZESTRZENI 2006, 2007 ORAZ 2008 ROKU

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

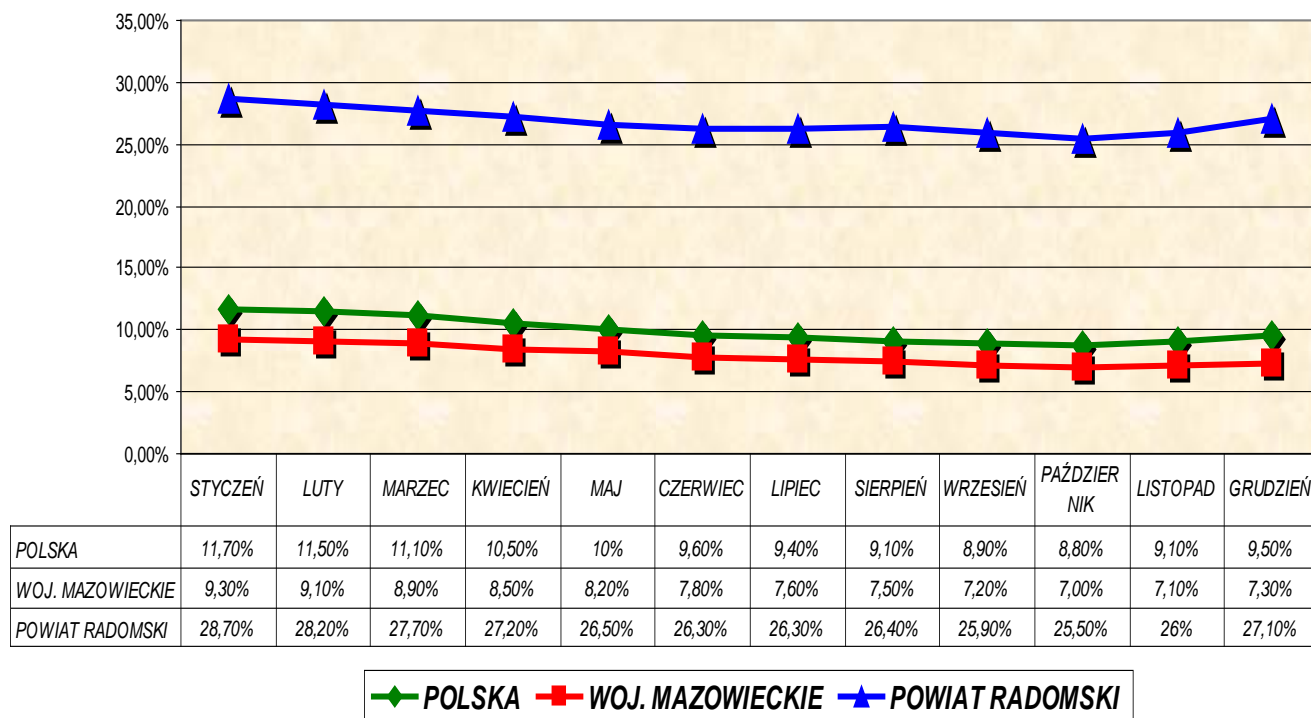
Analizując przedstawione powyżej dane widzimy, że sytuacja na rynku pracy w powiecie radomskim na przestrzeni 2006, 2007 oraz 2008 roku, ulegała stopniowej poprawie. Obserwujemy sukcesywny spadek poziomu bezrobocia z 34,9% (styczeń 2006 rok) do 27,1% (grudzień 2008 rok), co jest niewątpliwym sukcesem.

Porównując jednak analogiczne wskaźniki dotyczące województwa mazowieckiego, oraz Polski, możemy stwierdzić, iż sytuacja na naszym, lokalnym rynku pracy jest nadal bardzo trudna. Stopę bezrobocia w powiecie radomskim nadal charakteryzuje wartość dwucyfrowa, sięgająca niemalże 30%. W Polsce zaś wartość ta już dawno spadła do wartości jednocyfrowej (czerwiec 2008 rok – 9,6%). Jeżeli zaś chodzi o województwo mazowieckie to jak widzimy na Wykresie nr 3, umieszczonym na stronie nr 9, stopa bezrobocia w ciągu całego 2008 roku miała wartość jednocyfrową.

Opisane powyżej różnice najlepiej obrazuje Wykres nr 4, który zamieszczamy poniżej.

Wykres nr 4.

**STOPA BEZROBOCIA W 2008 ROKU W POLSCE, WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM
ORAZ W POWIECIE RADOMSKIM**

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS, oraz miesięcznych sprawozdań PUP w Radomiu.

Jak widzimy na przedstawionym powyżej wykresie, w miesiącu grudniu 2008 roku sytuacja na rynku pracy uległa pogorszeniu. Obserwowaliśmy wzrost wskaźników dotyczących bezrobocia. Była to tendencja ogólnokrajowa spowodowana między innymi wspomnianym już wcześniej kryzysem gospodarczym, który dotknął świat. Nie jest to jednak główna i jedyna przyczyna. Jeżeli dokładnie prześledzimy Wykres nr 1, Wykres nr 2, oraz Wykres nr 3, stwierdzimy, że każdego roku w miesiącu grudniu następował wzrost stopy bezrobocia.

Tendencja wzrostowa utrzymuje się niestety do dnia dzisiejszego.

3. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW GRUP ZAWODÓW

Jednym z elementów „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów). Zagadnienie to można rozpatrywać na różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 30 dużych grup zawodowych, 116 grup średnich, 392 grupy elementarne lub 1770 zawodów i specjalności. Niniejszy raport został opracowany w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. fryzjer 514102) czyli zawody i specjalności. Naszym zdaniem jest to najbardziej przejrzysta forma zobrazowania bezrobocia na radomskim rynku pracy.

Jak wynika z danych zebranych w Załączniku nr 3 do sprawozdania MPIPS-01, pod koniec 2008 roku najliczniej występujące zawody w powiecie radomskim to: Sprzedawca, Robotnik placowy, Robotnik budowlany, Szwaczka, Robotnik Gospodarczy oraz Obuwnik przemysłowy. Liczną grupę stanowili również: bezrobotni bez zawodu, Krawiec oraz Kierowca samochodu ciężarowego. Powyższe przykłady wraz z danymi liczbowymi zostały zilustrowane w Tabeli nr 1, znajdującej się na stronie nr 12.

Tabela nr 1. Struktura bezrobotnych wg zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym	
				Kobiety	Absolwenci
1.	000000	Bez zawodu	1986	1044	125
2.	522107	Sprzedawca	1281	1138	31
3.	916201	Robotnik placowy	545	236	0
4.	931301	Robotnik budowlany	468	3	0
5.	743604	Szwaczka	465	458	2
6.	914103	Robotnik gospodarczy	419	211	1
7.	744304	Obuwnik przemysłowy	411	390	1
8.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	391	209	1
9.	419101	Pracownik biurowy	346	304	15
10.	722204	Ślusarz	287	53	0
11.	913207	Sprzątaczką	280	269	1
12.	712102	Murarz	216	0	0
13.	824190	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	205	95	0
14.	743304	Krawiec	189	175	3
15.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	167	0	2

Na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w powiecie radomskim w 2008 roku. Bezrobotni w tych zawodach generują 52,9% ogółu osób bezrobotnych.

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów. Dane te zostały zebrane w Tabeli nr 2, zamieszczonej na stronie nr 13.

Tabela nr 2. Struktura ofert pracy wg zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1.	522107	Sprzedawca	140
2.	914103	Robotnik gospodarczy	100
3.	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	100
4.	419103	Pracownik do spraw osobowych	68
5.	419101	Pracownik biurowy	67
6.	343101	Pracownik administracyjny	65
7.	932103	Pakowacz	58
8.	513102	Opiekunka dziecięca	46
9.	913207	Sprzątaczką	45
10.	413103	Magazynier	41
11.	931301	Robotnik budowlany	40
12.	932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	32
13.	829190	Pozostali operatorzy maszyn	30
14.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	28
15.	348102	Asystent archiwalny	26

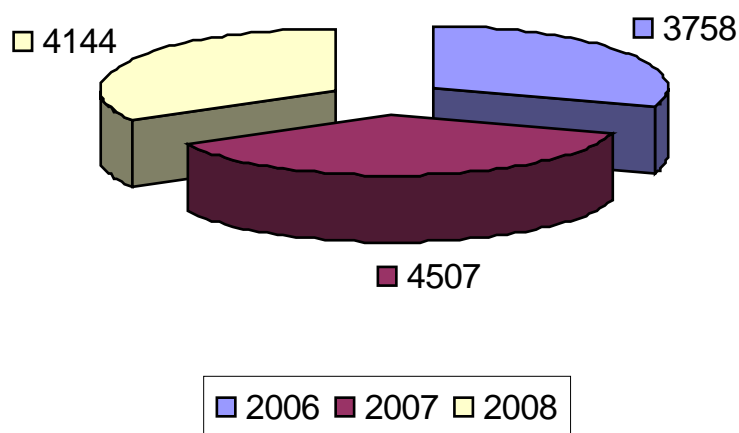
Na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w powiecie radomskim w 2008 roku. Powyższe zawody generują 53,9% wszystkich ofert pracy, jakie napłynęły do PUP w Radomiu.

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. W 2008 roku na terenie powiatu radomskiego pozyskano 4144 ofert pracy (2502 w pierwszym półroczu, oraz 1642 w drugim półroczu 2008 roku). Dla porównania: w 2007 roku pozyskano 4507 ofert pracy, zaś w 2006 roku 3758 ofert zatrudnienia.

Powyższe dane zostały zestawione na Wykresie nr 5, zamieszczonym poniżej.

Wykres nr 5.

**LICZBA OFERT PRACY NA PRZESTRZENI 2006,
2007 ORAZ 2008 ROKU W POWIECIE
RADOMSKIM**

Wykres sporządzony na podstawie miesięcznych sprawozdań PUP w Radomiu.

Dogłębna analiza wskazuje, że oferty w zawodach: Pracownik biurowy, Pracownik administracyjny, Sprzedawca w większości dotyczą subsydiowanych miejsc pracy. Zapotrzebowanie na pracowników biurowych wynika w większej mierze z dogodnej dla pracodawcy formy aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest staż, niż rzeczywistej liczby wolnych miejsc pracy.

Warto przy tym zaznaczyć, że w każdym z czołowych zawodów biorąc pod uwagę ilość napływu ofert pracy nie ma zawodu, do wykonywania którego byłoby konieczne wykształcenie wyższe. Systematycznie rośnie zapotrzebowanie na pracowników posiadających kwalifikacje zawodowe na poziomie przynajmniej średnim, choć nadal pracodawcy zgłaszają wiele ofert dla osób posiadających podstawowe umiejętności. Bez wątpienia ważnym spostrzeżeniem jest duża powtarzalność pozycji jakie zajmują aktualnie, jak również w ostatnich latach zawody notujące wysoki poziom napływu ofert w konfrontacji z zawodami charakteryzującymi się najwyższym poziomem bezrobocia.

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (wyjaśnienie przytoczone zostało poniżej).

***W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów
(iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym
zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej
napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym
okresie)***

5.1 ZAWODY DEFICYTOWE

***Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który
występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób
poszukujących pracy w tym zawodzie.***

$$W > 1,1$$

Analiza powyższego wskaźnika wykazała, że w 2008 r. do zawodów deficytowych zaliczyliśmy te przedstawione w Tabeli nr 3, umieszczonej na stronie nr 17.

Tabela nr 3. Ranking 20 najbardziej deficytowych zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	213901	Administrator sieci informatycznej	7
2.	422301	Telefonistka	2,6
3.	421401	Inkasent	2,5
4.	712901	Konserwator budynków	2,5
5.	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	2,5
6.	233201	Nauczyciel przedszkola	2,3
7.	241207	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	2,0
8.	422202	Rejestratorka medyczna	2,0
9.	513102	Opiekunka dziecięca	1,9
10.	342204	Spedytor (zawód szkolny: Technik spedytor)	1,6
11.	713201	Glazurnik	1,4
12.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	1,3
13.	714202	Lakiernik wyrobów drzewnych	1,2
14.	913203	Pokojowa (w hotelu)	1,2
15.	422201	Recepcjonista	1,2
16.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,2
17.	341601	Zaopatrzeniowiec	1,1
18.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,1
19.	343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	1,1
20.	346103	Opiekunka środowiskowa	1,1

Na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stan na koniec 2008 roku.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. Zdecydowaną przewagę stanowią zawody deficytowe, a także ich wzrost w stosunku do lat poprzednich. Najwyższy poziom średniego miesięcznego deficytu generuje zawód Administratora sieci informatycznej (7,00). Wysokie miejsce w rankingu zajmują również zawody: Telefonistka (2,6), Inkasent (2,5), Nauczyciel przedszkola (2,3), Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych (2,0), oraz Opiekunka dziecięca (1,9).

W powyższym zestawieniu nie zostały uwzględnione zawody w przypadku, których wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maximum (MAX). Oznacza to, że pracodawcy złożyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Dla przykładu możemy tu przytoczyć następujące profesje: Tłumacz tekstów, Inspektor budowlany, Diagnosta samochodowy, Sekretarka medyczna, Asystent bankowości, Bukieciarz oraz Kurier.

5.2 ZAWODY NADWYŻKOWE

Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W < 0,9$$

Analiza powyższego wskaźnika wykazała, że w 2008 r. do zawodów nadwyżkowych zaliczyliśmy między innymi te przedstawione w Tabeli nr 4, zamieszczonej na stronie nr 19.

Tabela nr 4. Ranking 20 najbardziej nadwyżkowych zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	514103	Kosmetyczka (Zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych)	0,77
2.	419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	0,76
3.	743302	Pilarz	0,73
4.	832201	Kierowca autobusu	0,71
5.	512201	Kucharz	0,7
6.	232117	Nauczyciel przedmiotów zawodowych	0,66
7.	913207	Sprzątaczką	0,61
8.	741104	Rzeźnik wędliniarz	0,60
9.	742204	Stolarz	0,56
10.	343201	Księgowy (samodzielny)	0,53
11.	233103	Nauczyciel informatyki w szkole podstawowej	0,5
12.	722301	Frezer	0,48
13.	411101	Sekretarka	0,47
14.	512302	Kelner	0,47
15.	722304	Tokarz	0,72
16.	713302	Tynkarz	0,4
17.	515902	Pracownik ochrony mienia i osób (Zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	0,39
18.	811102	Operator koparek i zwałowarek	0,36
19.	522107	Sprzedawca	0,32
20.	741203	Piekarz	0,26

Na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stan na koniec 2008 roku.

W przypadku zawodów nadwyżkowych odnotowuje się spadek podaży siły roboczej. Nadwyżka siły roboczej dotyczy zawody o różnym poziomie wykształcenia. Najwyższy wskaźnik intensywności dotyczy takich profesji jak: Kosmetyczka (Zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych) (0,77), Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych) (0,76), Pilarz (0,73), Kierowca autobusu (0,71), Nauczyciel informatyki w szkole podstawowej (0,5).

Należy zauważyć, że zawody: Kosmetyczka (Zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych), Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych), oraz Pilarz jeszcze w pierwszej połowie 2008 roku były zawodami wykazującymi wysoką deficytowość. Pod koniec 2008 roku zaś znalazły się wśród zawodów nadwyżkowych.

W Tabeli nr 4, która znajduje się na stronie nr 19, nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takiej, dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Pracodawcy nie byli więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach jak: Fizyk, Chemik, Biolog, Specjalista zastosowań informatycznych, Urbanista, Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne, Pomoc laboratoryjna.

5.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Zawodami zrównoważonymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych.

$$**0,9 \leq W \leq 1,1**$$

Analiza wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wykazała, że na radomskim rynku pracy, zawodami zrównoważonymi były między innymi: Laborant budowlany, Asystentka stomatologiczna, Psycholog, Instalator systemów alarmowych, Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, oraz Magazynier. Dla wyżej wymienionych zawodów wskaźnik intensywności przyjął wartość 1.

Należy zwrócić uwagę na zawody: Psycholog, Instalator systemów alarmowych, oraz Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, które jeszcze w pierwszej połowie 2008 roku należały do zawodów deficytowych.

6. WNIOSKI

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla powiatu radomskiego dotyczący 2008 roku, który macie Państwo przed sobą, pokazał, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. Stopa bezrobocia w powiecie radomskim ma nadal wartość dwucyfrową, wynoszącą prawie 30%. Problem ten jest bardzo złożony i należy pamiętać, że analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Podstawą do jej opracowania są dane pochodzące z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy, dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy. Nie jesteśmy zaś w stanie objąć analizą osób faktycznie nie pracujących, a nie zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku ofert pracy. Nie jesteśmy w stanie ocenić ile ofert nie trafia do urzędów pracy. Klasyfikacja zawodów i specjalności jest bardzo rozbudowana, do Powiatowego Urzędu Pracy trafiają również oferty z tzw. wtórnego rynku pracy, czasem te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są kilkakrotnie zgłaszane do urzędu. Kwalifikacje zawodowe wielu osób bezrobotnych dezaktualizują się, znaczna część beneficjentów Powiatowego Urzędu Pracy nie jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia czego konsekwencją jest wyrejestrowanie z ewidencji.

Pomimo wszelkich nieścisłości, oraz wątpliwości opracowanie „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dotyczącego lokalnego rynku pracy jest niezbędnym elementem gdyż stanowi źródło informacji dla zainteresowanych osób. Obrazuje on sytuację oraz może stać się podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

W ostatniej części opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu radomskiego, staramy się podsumować sytuację panującą na rynku pracy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy możemy stwierdzić, że:

1. Nastąpił spadek stopy bezrobocia o 1,3 % w stosunku do końca 2007 roku, należy jednak zauważyć, że wskaźnik ten jest nadal bardzo wysoki w porównaniu do województwa mazowieckiego i Polski.
2. Liczba bezrobotnych z terenu powiatu radomskiego zarejestrowanych w PUP, na koniec badanego okresu zmniejszyła się w stosunku do grudnia 2007 roku z 15304 do 14491 osób bezrobotnych. Jest więc to spadek o ponad 800 osób.
3. Bezrobocie w mieście i gminie Radom dotyka przede wszystkim kobiety, które stanowią 52,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
4. Najbardziej sfeminizowane zawody to między innymi: Sprzedawca, Szwaczka oraz Obuwnik przemysłowy.
5. Najliczniejsza grupa bezrobotnych to: Sprzedawca, Robotnik placowy, Robotnik budowlany, Pracownik biurowy (z uwzględnieniem ofert pracy subsydiowanej tj. staże, oraz przygotowania zawodowe).
6. W 2008 roku pozyskano 4144 oferty pracy, (w 2007 roku liczba ta wyniosła 4507 ofert). Odnotowaliśmy więc spadek liczby ofert zatrudnienia o 363 oferty.
7. Największa liczba ofert pracy jest skierowana do: Sprzedawców, Robotników gospodarczych, Pracowników biurowych i Pracowników administracyjnych (uwzględniono tu również oferty pracy subsydiowanej czyli staże, przygotowania zawodowe)
8. Zawody nadwyżkowe to między innymi: Kosmetyczka (Zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych), Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych), Pilarz, Sprzątaczką, oraz Księgowy (samodzielny).

9. Zawody deficytowe to między innymi: Administrator sieci informatycznej, Inkasent, Glazurnik, Opiekun w domu pomocy społecznej, oraz Zaopatrzeniowiec.
10. Zawody w równowadze to między innymi: Laborant budowlany, Asystentka stomatologiczna, Psycholog, Instalator systemów alarmowych, Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, oraz Magazynier.

Ostatni element „Monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych” dla powiatu radomskiego, dotyczący 2008 roku, to lista 25 zawodów, które były najbardziej poszukiwane przez lokalnych pracodawców. Poniższe zestawienie powstało dzięki pomocy Pośredników pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.

1. Betoniarz zbrojarz,
2. Blacharz samochodowy, Lakiernik samochodowy,
3. Cholewkarz, Szwacz, Krawiec,
4. Cieśla,
5. Diagnosta samochodowy,
6. Elektronik.
7. Frezer,
8. Fryzjer,
9. Glazurnik,
10. Informatyk,
11. Inżynier automatyk,
12. Inżynier budowlany z uprawnieniami,
13. Kierowca samochodu ciężarowego,
14. Kosmetyczka,
15. Księgowa (Główna księgowa),
16. Kucharz (posiadający doświadczenie),

17. Lekarz,
18. Operator koparko-ładowarki,
19. Operator obrabiarek sterowanych numerycznie,
20. Psycholog,
21. Rozbieracz-wykrawacz, Rzeźnik wędliniarz
22. Sprzedawca, Przedstawiciel handlowy,
23. Stolarz meblowy,
24. Ślusarz,
25. Tapicer,

SPIS WYKRESÓW:

Wykres nr 1: <i>Stopa bezrobocia w powiecie radomskim na przestrzeni 2006, 2007 oraz 2008 roku</i>	7
Wykres nr 2: <i>Stopa bezrobocia w Polsce na przestrzeni 2006, 2007 oraz 2008 roku</i>	8
Wykres nr 3: <i>Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim na przestrzeni 2006 , 2007 oraz 2008 roku</i>	9
Wykres nr 4: <i>Stopa bezrobocia w 2008 roku w Polsce, w województwie mazowieckim oraz w powiecie radomskim.</i>	10
Wykres nr 5: <i>Liczba ofert pracy na przestrzeni 2006, 2007 oraz 2008 roku w mieście i gminie Radom</i>	14

SPIS TABEL

Tabela nr 1: <i>Struktura bezrobotnych według zawodów</i>	12
Tabela nr 2: <i>Struktura ofert pracy według zawodów</i>	13
Tabela nr 3: <i>Ranking 20 najbardziej deficytowych zawodów</i>	17
Tabela nr 4: <i>Ranking 20 najbardziej nadwyżkowych zawodów</i>	19

Sporządził:

Agnieszka Postuła
Piotr Wojnarski
Stefan Ziembicki